

המשנה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

גליון מס' 123

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

פרשת בשלח - תשפ"ד

עניין של חינוך

"כי אני ה' רופאך" (טו, כו)

עד כמה גדולה כוחה של אמונה, סיפר מרן שר התורה רבנו הגר"ח קנייבסקי זצ"ל: הנה הגאון ר' יצחק אלחנן מקובנא זצ"ל היה מספר ששמע מרופאו של הקיסר, שבא אל הקיסר בערב שבת אחה"צ, וכשיצא ממנו המתינה לו אשה אחת והתחננה על נפשה כי בנה חולה מאד, ושיכנס לראותו. נכנס, וראה שהוא כבר גוסס וכי אפסו כל התקוות, ובכל זאת רשם "רצעפט" שתלך לבית המרקחת ותקני אלו התרופות, ותתן לחולה כל י"ז דקות ארבע טיפות. ביום ראשון עבר הרופא במקום, וראה את הבחור הזה מסתובב כבר ברחוב, התפלא עד מאד ונכנס אל אמו לשאול מה ארע. וסיפרה לו, הנה כבר היה קרוב לכניסת השבת, וחשבתי שבין כה לא אשיג את כל התרופות, והרי מיהו הרופא האמיתי אני יודעת, לכן הרתחתי מים ושמתי בו את ה"רצעפט", ונתתי לחולה כל י"ז דקות ארבע טיפות מהמים, וב"ה הבריא. (דרך שיחה)

בברכת שבת שלום

מערכת שיעורי לב ארי

פְּנִינִים מִשְׁלַח מַלְכִים

"וינער ה' את מצרים בתוך הים" (יד, כז)

שאל רבינו יוסף חיים זצ"ל: מדוע הגיעו המצרים לשיא אבדנם בים סוף, ולא לפני כן? וכתב שהדבר יובן במעשה שהיה יהודי ניסה מזלו בעבודות שונות, ולא ראה ברכה בעמלו. נועץ באשתו והחליט ללכת לעיר הגדולה, אולי יצליח שם. התקבל לעבודה במאפיה שסיפקה לו לחם לאכול ומקום חם ללון בו, וחסך כל משכורתו. כעבור שנתיים, כשהשתלם בכל רזי המקצוע, החליט לשוב לעירו ולפתוח מאפיה משלו. נפרד ממעבידו, ושם פעמיו לדרך. קול צורם עצר אותו: "הב כספך, ולא - אירה בך!" שודד הגיח ממחבואו ונשקו דרוך. כל תחנוניו נפלו על אזניים ערלות. סיפר שחסך את הכסף במשך שנתיים, ורקם תכניות לשיקום חייו. סיפר שעליו לפרוע חובותיו ולפרנס משפחתו בכבוד. אך השודד אטם לבו: אם לא יתן את הכסף מרצונו, ישיגו לאחר הריגתו. הברירה בידו. מובן שמסר את הכסף בלב דווי. נטלו השודד והורה להמשיך בדרכו. אמר האיש: "עכשיו לא אוכל לבוא לביתי", אשתי לא תאמין לסיפורי. תאמר שוודאי התהוללתי ובזבזתי את הכסף חיי יהפכו לגיהנם. אנא, את כספי לקחת, עשה עמי טובה. תן לי הוכחה לכך. הנה" פשט מעילו ותלאו על ענף, תירה במעיל כמה יריות, שיאמתו את סיפורי! לכך לא יכול היה לסרב, כיוון רובהו וירה. "עוד אחתי" ביקש והשודד נעתר. תלה גם את כובעו, "ירה גם בו" ירה השודד. "עוד יריה" ביקש. והשודד אמר: "מצטער, תחמושתי אזלה". אם כך, כבר לא נשקפת ממנו סכנה- מיד התנפל עליו והכריעו ארצה, הכהו מכות נאמנות ונטל ממנו את כספו... כיוצא בכך - אמר הבן איש חי - המצרים העבידונו בפרך, כשודדים וליסטים. אבל כשפרעה שילח את העם ועוד יצא ללוותם, נרשם הדבר לזכותו ונבצר מאיתנו לפגוע בו. לפיכך חייבים היינו לפתותו לרדוף אחרינו וברדיפתו שמת מידו זכות שילוחנו, וכאילו איבד תחמושתו, ואז ניתן היה להטביעו בים סוף ולזכות בביזת הים! (מעין השבוע)

הסגולה השבועית: בקשות על המַחֲיָה לכבוד הצדיק!

אחד הסגולות המוכרות, אשר רבים עושים כן ורואים ישועות גדולות למעלה מדרך הטבע, הוא רכישת בקבוק 'עראק' לכבוד הילולת הצדיק רבי יצחק אביחצירא דמן תולאל (בן רבנו האביר יעקב זיע"א ומחבר הפיוט 'אעופה אשכונה' שנלב"ע יד' שבת). כאשר על הבקבוק כותבים את הישועה לה הם זקוקים, ומטמינים את הבקבוק עד להילולא בשנה שלאחר מכן ונושעים. לאחר הישועה, ביום ההילולא, פותחים את הבקבוק, ומברכים לכבוד הצדיק ומספרים את הישועה הגדולה. נוסח הכתיבה על הבקבוק הוא כך: "קְנִיתִי בְּקִבּוּק זֶה לְכָבוֹד הַצַּדִּיק רַבִּי יִצְחָק בֶּן רַבִּי יַעֲקֹב דְּמִן תּוֹלָאֵל וּבְעִזְרַת ה' פֶּאֶשֶׁר אֲנִשְׁעָ בְּ: (וכאן מפרטים במה זקוקים לישועה) אֶפְתַּח אֶת הַבְּקִבּוּק בְּהִילוּלַת הַצַּדִּיק".

מעשה שהיה...

עד היכן הפרת הטוב!

ספורים על רבנו הגר"צ פלמן זיע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת רבנו

הגאון הצדיק

רבי שלום

בן ציון פלמן

זצ"ל זיע"א

(יב' שבט)

הגאון הרב שלום בן-ציון פלמן זצ"ל בעל השלמי תודה - נולד ב-כ"ד סיוון ה'תרצ"ד לאביו רבי שמואל ומרת חנה רחל ע"ה בעיר תל-אביב. למד בהתחלה בתלמוד תורה יסודי התורה בעיר. כבר בצעירותו נודע בשקידתו המופלאה ובהתמדתו הרבה. בהיותו כבן חמש-עשרה שנים בלבד בהמלצת מרן החזון אי"ש זיע"א התחיל ללמוד בישיבת פוניבז'. בהוראת הסטייפלר (הגאון ר' יעקב ישראל קניבסקי) התחיל למסור שיעורי הלכה בכולל. בהמשך התמנה לדיין, בבית דינו של מרן הרב ניסים קרליץ זצ"ל. בשנות ה-90 בהמלצת מרן הרב הגאון הרב אלעזר מנחם מן שך זצ"ל נשלח לייסד את קהילת 'נחלת משה' בבני ברק, אותה ניהל ביד רמה עד יומו האחרון. ייסד בית הוראה בו השיבו מו"צים חשובים מטעמו לשאלות בני הקהילה. העביר שיעורי תורה רבים בפני מאות מבני הקהילה בשבתות ובימות החול. היה אהוב על כולם. עזר בחשאי ובהצנע לכת. נלב"ע במוצאי שבת קודש, י"ב שבט ה'תשע"ה. ציונו בבני-ברק בבית-חיים פוניבז'. בהלוויית רבנו השתתפו מרן גדולי וגאוני הדור, וביניהם: מרן הגר' אהרון יהודה לייב שטיינמן זצ"ל, מרן הגר' יעקב אדלשטיין זצ"ל, מרן הגר' חיים קניבסקי, ומרן הגר' גרשון אדלשטיין זיע"א ועוד. ת.נ.צ.ב.ה. וזכותו העצומה תגן עלינו אמן.

לרבנו הגר"צ פלמן זצ"ל היתה הנהגה מעניינת: את חדושי ותרותו היה כותב באפן קבוע על גבי דפי הזמנות, שבאמצעותן הזמן לשמחות. במשך השנים התמלא ארון שלם באלפי הזמנות, שהיו מלאות בגבן מזן אל זן בחדושי תורה מאירים ומערכות הלכה מפיקות נגה. חלקם ראו אור עולם בסדרת הספרים הנודעים של רבנו הלא הם ספרי השלמי תודה. אף ילדיו מעולם לא הבינו, מדוע רבנו כותב דוקא על דפי ההזמנות ושערו, שמא מדבר בחסכון ניר, או מחשש צרף גניזה, והדבר נותר אצלם בגדר תעלומה. בימי השבעה לאחר הסתלקותו התגלתה הסבה לכך לבני המשפחה ששמעו זאת מפי אחד מידידי רבנו, שפטר את התעלומה: היה זה פאשר הוא הציג לרבנו, כי מוכן הוא לקנות בעבורו מחברות גדולות ומסדרות, שבהן יוכל לכתב את חדושי התורה שלו, באפן נאה ומרחיב את הדעת. רבי בן ציון דחה את ההצעה, והסביר באפן הבא: "יש לי סבה מיחדת, שאני עושה כן", הסביר, "במכון אני כותב על דפים אלו. אנשים הרי טורחים ושולחים לי הזמנות, אך מה אעשה ולצערי אין עתותי בידי להשתתף בשמחות של כלם. אני מכרח ללמד, ואין לי זמן פנוי להגיע לכל שמחה, שאני מזמן אליה, ואף לא להשיב אגרת מזל טוב לכל שולח. לכל הפחות אני מקדיש את זכות למוד התורה והחדושים, שאני כותב על גבי ההזמנה ששלחו, להצלת בני הזוג ובעלי השמחה! בכך אני משיב מעט הפרת הטוב על ההתחשבות שלהם להזמין אותי לשמחה..."

(מתוך הספר אוצרותיהם אמלא)

(מתוך העלון פניני הצדיקים בשינויים קלים).